

Vergaderjaar 1986–1987 Nr. 56b

15974

Wijziging van de Beginselenwet voor de Kinderbescherming en andere wetten in verband met de verlaging van de leeftijd waarop volgens het Burgerlijk Wetboek de meerderjarigheid wordt bereikt van achttien jaren

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 10 april 1987

Het door de vaste Commissie voor Justitie vastgestelde voorlopig verslag beantwoord ik als volgt.

De leden van de fracties van de P.v.d.A. en de V.V.D. vroegen of artikel 3, eerste lid, onder c, van de Beginselenwet voor de kindbescherming niet had moeten worden aangepast in het geval dat de bepalingen die zijn neergelegd in het Uitvoeringsbesluit kindbescherming ook van toepassing zijn op de voortgezette hulpverlening aan 18–21-jarigen.

De voorgestelde aanpassing van artikel 3 van de Beginselenwet voor de kindbescherming (Stb. 1961, 403) is analoog aan artikel 4 van dezelfde wet, zoals dat thans luidt. In de voorgeschreven doelstelling van de voogdij-instelling (vergelijk artikel 4, eerste lid, van de Beginselenwet ten aanzien van gezinsvoogdij-instelling) wordt als doel de nazorg genoemd. Bij de omschrijving van de voorwaarden waaraan voogdij-instellingen moeten voldoen, wordt de nazorg niet genoemd. Hetzelfde is thans reeds het geval in artikel 4, tweede lid, van de Beginselenwet. Dit is ook niet nodig. Het Uitvoeringsbesluit kindbescherming (Stb. 1964, 327), bevat ook nu al, voor de gezinsvoogdij-instelling geen voorwaarden omtrent de nazorg (zie de artikelen 13 tot en met 25 en 42 tot en met 52). De voorgestelde wijziging impliceert wel dat, anders dan bij de totstandkoming van de Beginselenwet voor de kindbescherming in de bedoeling lag, de nazorg niet alleen een taak van de gezinsvoogdij-instellingen, maar ook van de voogdij-instellingen zal zijn. Op grond van het vorenstaande ben ik van mening dat artikel 3, eerste lid, onder c van de Beginselenwet geen aanpassing behoeft.

De leden van de fracties van de P.v.d.A. en de V.V.D. vroegen voorts of het niet juister zou zijn geweest om in de artikelen van de diverse pensioenwetten als het gaat om een «weduwenuitkering dan wel eenmalige uitkering na overlijden», ook het begrip «minderjarige kinderen» te vervangen door «kinderen die de leeftijd van eenentwintig jaar niet hebben bereikt en niet gehuwd zijn of gehuwd geweest zijn» en het begrip «meerderjarige kinderen» te vervangen door «kinderen die de leeftijd van eenentwintig jaar hebben bereikt dan wel gehuwd of gehuwd geweest zijn».

De voorgestelde wijzigingen in de overheidspensioenwetten (opgenomen in de artikelen III, V en IX) hebben tot doel de leeftijdsgrens voor het recht op wezenpensioen te stellen op 21 jaar. Op deze manier wordt de

koppeling tussen het recht op wezenpensioen en het bestaan van de ouderlijke plicht tot het verschaffen van levensonderhoud aan meerderjarige kinderen van 18 tot 21 jaar gehandhaafd.

Een andere kwestie – die door de vragenstellers is aangesneden – betreft de zogenaamde smartegelduitkering bij overlijden, waarin de Algemene Burgerlijke Pensioenwet, de Spoorwegpensioenwet, de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers, de Algemene militaire pensioenwet, de Wet op de noodwachten en de wetten waarbij buitengewoon pensioen wordt verleend (genoemd in artikel IX) voorzien. De redenen waarom wat betreft de smartegelduitkering geen aanpassing als voor het wezenpensioen het plaatsgevonden, zijn uitgebreid in de memorie van toelichting bij het onderhavige wetsvoorstel uiteengezet (Tweede Kamer, zitting 1979–1980, 15 974, nr. 3, blz. 14). Deze redenen gelden nog steeds en komen op het volgende neer. Verlaging van de meerderjarigheidsleeftijd zal tot gevolg hebben dat de 18- tot 21-jarigen geen aanspraak meer hebben op uitbetaling van het smartegeld, tenzij de overledene – geen weduwe of weduwnaar nalatende – geen minderjarige kinderen nalaat en kostwinner was voor eerstgenoemden. Met andere woorden, indien de overledene wel kostwinner was van de meerjarige tussen 18 en 21 jaar en geen minderjarige kinderen heeft nagelaten, heeft deze meerderjarige dezelfde aanspraken als ouders, kinderen boven de 21 jaar en broers en zusters van de overledene voor wie deze kostwinner was. Door de gewijzigde regeling zal evenwel het karakter van «overbrugging» van het inkomensniveau van de overledene naar het lagere inkomensniveau van de achtergebleven gezinsleden in de praktijk niet worden aangetast, zodat de smartegeldregeling geen aanpassing behoeft.

De leden van de fractie van de S.G.P. vroegen hoe de discrepantie wordt gewaardeerd die zal ontstaan c.q. reeds bestaat tussen de rechten op wezenpensioen (op grond van de onderhoudsplicht van de ouders) krachtens de overheidspensioenwetten en de aanspraken krachtens particuliere pensioenverzekeringen.

Ik merk hierover op dat een discrepantie alleen dan zal ontstaan, indien in particuliere pensioenverzekeringen voor de beëindiging van het recht op wezenpensioen het criterium «meerderjarigheid» is gekozen en niet bij voorbeeld het criterium «21 jaar of eerder huwelijk». Tijdens de behandeling van het onderhavige wetsvoorstel in de uitgebreide commissievergadering van 15 september 1986 heb ik naar voren gebracht dat deze discrepantie op zichzelf spijtig is, maar dat de regering op de voorwaarden die in dergelijke verzekeringen worden gesteld, geen greep heeft (uitgebreide commissievergadering 69, 15 september 1986, blz. 20, tweede kolom).

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes